

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 10.

V četrtek 20. maliga travna 1854.

Tečaj VII.

M o l i t e v.

Iz globine.	Vir modrosti
Solz doline	In blagosti
Kličem k tebi. Stvarnik moj!	Le od tebe mi lijè;
Glasi mali	Vse dobrote
Razlegali	In sladkote
Naj pred sedež bi se tvoj!	Milost tvoja mi dajè.
V sereu vneti,	Še plačilo
Slavo peti	Za slavilo
Tebi, Oče! hrepenim;	Večno si obljubil mi;
Ni mogoče	Nezvenljivi,
Sereu, vroče	Prečastljivi
Vs'ga izreči, kar želim.	Dal boš venec srečnosti.
Tvoja roka	V večni slavi
Že otroka	Po višavi
Zvesto je vodila me.	Vse moči naj te častè.
Oče mili!	Vse naj služi
V vsaki sili	In se združi
Si pokazal ljub'ga se.	V tvojo slavo in ime.
Ti si vsadil	V slavi sveti
In zagradil	Mi umreti
Vere cvetko v serce mi;	Enkrat, ljubi Oče, daj,
Ti me vižaj,	In de srečno
Luč prižigaš,	V slavo večno
De mi up v ljubezni tli.	Pridem k tebi v sveti raj!
	A. Praprotnik.

P o z i v

*blagoserenim prebivarcam krajske dežele in
Ljubljanskega mesta!*

V Ljubljanskim časniku 11. tega mesca je bilo pisanje Njegoviga c. k. apostolskega Veličanstva 8. t. m. na gospoda ministra notranjih opravil razglašeno, s katerim so presviti cesar svojo gorečo željo izgovorili, da bi bil dan Njih najvišje poroke tudi ubogim dan veselja, in da bi se tedaj dnarji, ki bi se imeli za mnogotere veselice, posebno pa za javne razsvitlovanja in druge take razodevanja veselja izdati, o tem času dragine na djanja dobrodelnosti v olajšavo sile, ki jo brez svoje krivice ljudje terpe, obrnili.

S temi tako lepimi in v serce segajočimi besedami našiga premilostiviga cesarja se blagosereni prebivavci krajske dežele in Ljubljanskega mesta gotovo krepko pozovejo, svojo znano dobrodelnost tudi o tej veseli priložnosti pokazati in dan, ki je za celo cesarstvo tako vesel dan, v kočah uboštva in revšine v dan jake tolažbe in pomoči premeniti.

Revšina in uboštvo je v deželi velika; pripejlale so jo slabe letine in večkratne nesreče po povodnjih in toči; dragina raste od dne do dne; do prihodnje žetve je pa še predolgo, da bi mogli svoje uboge brate do tistiga časa v stradanju in revšini pustiti.

Ker ta revšina ljudstva v naši deželi vedno večji in večji prihaja, se obrnem na vsaciga med nami s prošnjo, po svoji moči v olajšanje te revšine pripomoči, in kar kdo namenil — bodi si v dnarjih ali v družih rečeh, posebno v žitu — ali vredništvu „Ljubljanskega nemškega časnika“, ki je take darove nabirati vedno pripravljeno, ali pa predsedništvu deželnega poglavarstva poslati, katero bo potem po meri potrebnosti ali kakor bo darnik sam namenil, te darove razdelilo in natanjko rajtingo dalo.

Obilniši ko bodo darovi prihajali, toliko lepši bo tudi ta spomin ljubezni po pomoči, ki se bo revšini in siromaštvu dala, tako veseli dan poroke našiga presvitliga cesarja v serca vtisnil in Njegova želja v tej priložnosti tako blagodušno razodeta lepo lepo se spolnila.

V Ljubljani 14. aprila 1854.

Gustav grof Chorinsky,
c. k. poglavar.

Kratek pregled človekoljubnih naprav v blagor ubozih in terpečih v Gorici od naj starejših časov do današnjega dne.

(Dalje.)

Pustimo nekdanje čase in njih človekoljubne naprave, in pogledimo malo v sadajnost in na lepe vstanove, ki jih sadaj ima naša prijazna Gorica. Tu dobimo

a.) *Vandoloro vstanovo*. Jožef Vandola je bil španski stotnik, prišel je v Gorico s cesarjem Karolom VI., je tukaj ostal in umrl 19. marca 1748 v hiši, kjer je sadaj mestna gosposka, (municipio). V svojem testamentu od 14. marca 1748 je zapustil istino ali kapital 3800 gold. v ta namen, da vsako leto dve ubogi deklini dobrega zadržanja dobite vsaka po 95 gold. — Zavetništvo te vstanove imate sadaj dve rodovini Reina in Desimon.

b.) *Formikatorska vstanova* se imenuje po svojim osnovavcu, ki je bil Goriški mestnjani Ivan Formika (Mravlje). Njegov obrazek se hrani v dvorani mestne gosposke tu v Gorici. Starši njegovi so bili Ivan in Ana, hči Avgustina Bonafinita. Naš Formika se jima je rodil 17. kimovca 1726; v letu 1771 se je oženil, in sicer dne 14. mal. serpana, z Elizabeto Golli, in umrl je 68 let star, 19. vel. travna 1794. Zapustil je eniga sina, Karola; v testamentu svojim od 4. vel. travna 1794 je pustil svoji ženi Eliza-

beti vžitek vsega svojiga premoženja do smerti; premoženje samo pa je zapustil svojemu sinu s tem dodatkom, da, ako brez otrok umerje, ima njegovo premoženje se prepustiti za blage naprave, namreč: 300 gld. naj se da vsako leto dvema deklinama, ki pa morate biti Goričanke, uboge in sirote, vsaki po 150 gold. Iz deset deklin naj se zbirate. Kar vsaka tako obdarovanih dobi, naj se da na obresti; istina se le takrat izplača, kadar ktera v zakonski stan stopi, ali pa je sicer v veliki potrebi. — Druzi 300 gold. na leto je namenil sesterin moškim sirotam, ki se imajo vselej iz 12 fantinov zbirati. Vsak od njih dobi 50 gold. na leto, pet let zaporedoma, mora pa se pri kakim mojstru učiti rokodela. Zavetnika te blage naprave je postavil mestniga poglavarja, naj se kakorkoli kliče. Odločil je tudi v testamentu dan, kdaj se imajo omenjeni darovi deliti, namreč v nedeljo po prazniku rojstva sv. Janeza Kerstnika. — Tako govori njegov testament. — Njegov sin Karol Formika, je umerl v letu 1807, 23 let star, in brez naslednika; in tudi njegova mati je 18. vel. travna 1810 za njim v večnost šla. Potem takim je stopila v djanje blaga vstanova rajnciga Formika, in tačasni mestni glavar (borgomastro) Matia Lacheiner je prvi se pognal za spolnjenje njegove poslednje volje. Od tiste dobe so vsi drugi mestni glavari: Francisek de Maffei, Anton de Persa, Andrej Fischer, Anton Bujatti, in sadajni Karol dr. Doliak to blago vstanovo vedno podpirali, tako da se je od Formika zapušeno premoženje še narastlo na 26,000 gld. Potem takim so se tudi darovi pomnožili, tako da jih dobivajo po štiri deklina na leto, in po osem fantov. — Rajnki Formika je s to blago vstanovo hotel mladino spodbadati k pravemu kristjanskemu življenju in k pridnosti v nauku rokodelstev. Ker se pa rado zgodi, da se fantje pri učenju rokodelov popačijo, se ti fantje sadaj jemljejo v napravo zapušenih otrok (od ktere bomo še govorili). Petdeset letnih goldinarjev vleče po tem takim ta naprava štiri leta zaporedoma; 50 gld. petiga leta pa se da na obresti na ime obdarovaniga. (D. sl.)

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane, 19. mal. travna. Naš milostivi knez in škof so se dans po železnici na Dunaj k slovesni poroki svitliga cesarja podali. — De bi cesarju vselej zvesti Krajci tolikanj bolj goreče nebeskiga Očeta prosili, da naj bi upanje, ki ga toliko milijonov podložnih v zakonsko zvezo svitliga cesarja s princesinjo Elizabeto stavi, milostivo spolnil in ves blagoslov razlil na cesarja in cesarico, je prečastito škofijstvo veliko sveto mašo po vseh farnih cerkvah belo nedeljo, v škofjski cerkvi v Ljubljani pa v god sv. Jurja zaukazalo. — Verli Krakovčani in Ternovčani se mislijo zidanja nove cerkve urno poprijeti; zavoljo tega bodo prihodnjo nedeljo po pridigi, ki bo ob štirih popoldne, svete zakramente v bližnjo kapelico slovesno prenesli. — Iz Loke se nam je žalostna novica sporočila, da je visokočastita gospa mati Mariana Serafina veliki četrtek v 62. letu svoje starosti v Gospodu zaspala. Naj v miru počiva!

Iz Gorenskiga, 13. mal. travna. — Med mnoge lepe lastnosti, ki olikujejo narod slovenski, smemo po pravici prišteti tudi serčno vdanost in ljubezen do ljubih dušnih pastirjev. Tako zapazimo, na priliko, o premembah duhovšine navadno globoko serčno žalost nad dotičnimi farani, toči se skoraj vselej o teh prilikah

tudi mnogo bridkih solza, desiravno se duhovniki morebiti tudi le nekoliko od nas oddalijo. Ako tedaj že taka ločitev duhovniga pastirja navda farane s serčno žalostjo, koliko manj se je šele čuditi žalosti in joku, ako nemila smert loči pastirja od njegove čede, in ga odtegne za vselej nje telesnim očem. O takih prilikah tečejo navadno solze v potokih, kar smo se danes pri naši sosednji Selški fari prepričali, kjer je bilo truplo ondotniga rajniga gospod fajmoštra Jožefa Fik-a izročeno materi črni zemlji. Nemila smert jih je pokosila po kratki 4dnevni bolezni v 54. letu njih starosti. Pretekli cvetni petek so spovedovali še, izjemši s. mašo in križev pot, skoz celih sedem ur, in danes jih že krije sicer prezgodni, pa po vročim težavnim dnevu duhovniga dela gotovo prijetno hladni grob. — Nepotrebno se mi zdi, na dolgo popisovati tek njih življenja, toliko rečem, da ranjki gospod Jožef Fik so bili mož ves po volji Božji, posebno pak vsi goreči za dušni blagor vernih ovčic. Resnica teh besedi mi bodo gotovo vsi potrdili, kateri so rajniga gospod fajmoštra poznali, posebno pa tisti farani, med kterimi so živeli nekdanj kakor dušni pastir. Skoz poslednje tri leta so oskerbovali Selsko faro, vpeljali tu bratovščino Marijniga serca (glej Danico lanskiga leta 9. list), kakor tudi v postu vsaki petek sv. križev pot, kteriga so vselej sami vodili, in brez dvombe bi si bili postavili v Seličih še marsikaki spominek, ako bi jih ne bila že nemila smert pokosila. Ker je vender Gospodu dopadlo, poklicati zvestiga služabnika na zaslužno plačilo, jim te sreče gotovo ne bo nihče zavidil, desiravno so se Selški farani s kaj težkim sercam od njih ločili. —

Naj bo s temi kratkimi versticami ranjicimu gosp. Jožefu Fik-u postavljen v Danici mali spominek, na njih grob pa zapišemo tolažbe polne besede s. Janeza:

„Blagor jim blagor,

Ki v Bogu zaspajo;“

V trumi izvoljenih

Se veselijo. —

J. Levičnik.

Iz Gorice. Dan 24. tega mesca aprila, kot veseli dan poroke Njih Velicastva svitliga cesarja našiga, bo tudi pri nas v lepi Gorici slovesno obhajan. Kakor bremo od družih krajev, tako bo tudi tu v veliki cerkvi slovesna peta maša, zato da bi sprosili od Očeta, od kteriga nam dohajajo vsi blagi darovi, srečo in blagoslov nad visoki par cesarski. Mesto pa bo ta dan za uboge posebno poskerbelo: napravili bodo v ta blagi namen tombolo; vsaki ubožec dobi ta dan saj 10 krajev, če ima družino tudi 20 krajev; in trem deklinam, ki so uboge ali poštene, bodo dali doto od 200 gld. vsaki, da se bodo mogle pošteno omožiti. To sem sadaj za gotovo zvedil. Tako bodo ta veseli dan tudi pri nas ubožčki blagoslovljali, in goreče z vsimi pravimi podložniki k Bogu svoje prošnje pošiljali, da bi nam Bog milostiviga cesarja dolgo in srečniga ohranil!

Že nekaj let živi v Gorici Angličan (W. F. Wingfield se piše) s svojo družino, učen mož, ki je zavoljo katoliške vere, ktero je z vao svojo družino stanovitno spoznal, iz doma tu sem priti bil prisiljen, in se obnaša tako, da je nam vsim lep zgled stanovitnosti v veri in pobožnosti. Ni zdavno, kar se je začel slovenskiga jezika učiti, in se ga je tolikanj navadil, da bere vsake slovenske bukve, in de tudi govori. Lani se je začel ilirskiga učiti, in letas se je staroslovenšine poprijel. On prebira pridno „Zgodnjo Danico“, in iz nje je zvedil za družbo ali bratovščino ss. Cirila in Metoda za zedinjenje vseh Slovanov s katoliško cerkvijo, kar mu je tako dopadlo, da hoče tudi on koj v to bratovščino stopiti, ter je mene prosil (ker se ravno pri meni staroslovenšine uči), naj ga naznanim kot noviga družnika, in naj mu pripravim več podobice ss. Cirila in Metoda,

kakor so jih lani družniki dobivali. Želi jih imeti kje dvanajst. Mende misli tudi vso svojo družino in še kakiga znanca in prijatla v to bratovščino spraviti. — Vas prosim tedaj, ako imate Vi kaj takih podobic (s slovenskim branjem na zadnji strani, če se dobé), mi jih zanj poslati, in oznanite ga, kamor gre, de se vpiše v bratovščino. *)

Tihi teden so naš prevzvišeni knez in škof oboleli, in še sadaj niso popolnoma ozdraveli. Veliki četertik so torej sveto oljo žegnali le doma v svojim poslopji; druge opravila v cerkvi pa opravlja častiti prošt.

V saboto 8. aprila, je v Terstu vlečena bila loteria v prid tukajšne naprave gluhonemov. Od 45.000 števil po 20 krajc. se je spečalo na Goriškem 5000, družih 40.000 so skorej vse spečali v Terstu in drugod na Primorskem. Naprava gluhonemov v Gorici je potem takim na terdne noge postavljena; z denaram, ki ga je v tej priložnosti dobila, spleča svojo hišo, in še ji nekaj ostane.

S.

Razgled po keršanskim svetu.

„Oesterreichischer Volksfreund“ piše 6. maliga travna, de se ne samo na Dunaju, ampak tudi po vsim cesarstvu velike slovesnosti pripravljajo, vredno obhajati dan poroke (24. mal. travna) našiga svitliga cesarja. Škofi pastirske liste na svitlo dajejo in velike maše v zahvalitev napovedujejo, soseske in družbe v raznih deželah nabirajo milih darov za uboge in pripravljajo veselice za ljudstvo. — Sviti cesar so pa zavoljo revšine po veliko krajih serčno željo izrekli, de bi se za mnogotere slovesnosti, ki se v praznovanje njih poroke pripravljajo, namenjeni denar revežem podaril. —

„Salzburger Kirchenblatt“ pripoveduje, de so milostivi škof Baraga 28. sušca v Celju po željah visokočastitiga gospoda opata v ondotne latinske šole šli ter učencam primerno in tako priserčno govorili, de so bili močno ginjeni. 29. sušca so se v Šent-Andrej pripeljali, in 30. v bližnji lepi loretanski cerkvi deviški družbi, ki je ravno vsakoletne duhovne vaje imela, sveto mašo brali, ter po tem v mehkih srcih unemali ljubezen do čistosti in jih opominovali skerbno ohraniti to prelepo cvetico; pristavili so pa tudi, de indijanske device so srmožljive in tanke vesti, toraj posebno vredne, okoli Božjiga Jagnjeta zbirati se. Kmalu po tem so tudi v duhovniški ondotnim bogoslovcem prav v serca segli z lepim govorom o vrednosti in nalogi duhovskega stanu. Opoldne so slavniga amerikanskiga škofa milostivi knez in škof Lavantinski do Šent-Pavla spremili. Častiti duhovni v Šent-Andreju bi bili sicer še radi dalje z njimi pogovarjali se, ali zadovoljni so bili s tem, de sta se dva škofa vidila in spoznala, ki sta si v duhu in gorečnosti za zveličanje svojiga bližnjiga toliko podobna.

„Kath. Wahrheitsfreund“ je naznanil, de so prečastiti gospod škof Baraga v Gradcu tiho nedeljo v škofijski cerkvi pridigovali, opoldne pri ondotnim milostivim knezu in škofu obedovali (povabljenih je bilo tudi več duhovnov in štirje bogoslovci), in 3. mal. travna proti Dunaju se napotili.

Po „Zagreb. katol. listu“ so prevzvišeni veliki škof 3. mal. travna tiste otroke obhajali, ki so letos prvič k mizi Gospodovi pristopili. Otrok je bilo iz vsih zagrebaških fará okoli 400. — Slovesnost perviga svetiga obhajila se gotovo slehernimu globoko v spomin vtisne, in tolikanj bolj, ako so jo naj viši pastir doversili.

Iz Kutine se je ravno imenovanimu katoliškemu listu pisalo, de se je 26. svečana kalvinec Simon Kovač v hudi bolezní v krilo katoliške vere vernil, druga dva zdrava brata Ferdinand in Jožef pa sta 12. sušca pred mnogoštevilnim ljudstvom v farni cerkvi katoliško vero slovesno spoznala.

V Zagrebu so se 8. mal. travna duhovne vaje končale, ki jih je visokočastiti korar Martin Pavčec imel vpricho prevzvišeniga gosp. velikiga škofa, častitiga zagrebaškiga duhovstva in duhovne mladeži.

Za malo semenišče na Dunaju so darovali: Dunajski veliki škof 20.000 gld., neka nedavno umerla gospa 10.000 gold., cesarica Karolina Avgusta 3000 gold., veliki vojvoda Franc Karl 2000 gold., velika vojvodinja Zofija 1000 gold., prošt v Staazu 1000 gold. in hranilnica v Hollabrunnu 100 gold. Salz. Kirch.

V Klatovu je bila 18. sušca nova kapela za latinske šole žegnana. Učenik Korneli Regner je pri tej slovesnosti prav izverstin govor imel. Kapela se je napravila s prizadevanjem gimnazialniga vodnika O. Venceslava Šanda in družih prijatlov mladenčev. Salz. K.

„Hlas jednoty katolicke“ je naznanil, de je bil jud Robert Adolf Jeitteles, učenec v viših gimnazialnih šolah, 18 let star, sin slavno znaniga zdravnikarja, 6. mal. travna v Bernu v cerkvi častitih očetov minoritov slovesno keršen, in de je po tem pri s. maši z veliko pobožnostjo k svetimu obhajilu pristopil.

Po „Hlasu jednoty katolicke“ so letos v Bernu učeniki gimnazialnih in realnih šol z učenci vred z veliko pobožnostjo in vsim v spodbudo velikonočno sveto obhajilo prejeli.

V Innspruku je po časniku „Kath. Blätter aus Tirol“ 22. sušca jud, cesarsk vradnik, mož v nar bolj-ših letih, vpricho deželnega poglavarja grofa Bissingena zakrament sv. kersta in po tem pri sv. maši zakrament sv. Rešnjiga Telesa z vso pobožnostjo in vsim v veliko spodbudo prejel.

Iz Vesprima se piše časniku „Salzb. Kirchenb.“ 13. sušca: Prečastiti škof Dr. Jan. N. Ranolder so sklenili, usmiljene sestre še mesca kimovca t. l. tukaj vpeljati. Stregle bojo bolnikom, tudi vojakom v bolnišnici, in ubogim v njih prebivališih; izročila se jim bo tudi dekliska šola. Razun tega, kar se je za-nje že založilo, je v ta namen obljubljenih 26.000 goldinarjev, in sicer škof sami so obljubili 12.000 goldinarjev in več tukajšnjih korarjev 2000 do 4000 goldinarjev.

„Przyjacieli Domowy“ pripoveduje, de je o času Jana Kazimira živel v Zopalovu v vojvodstvu Ruskim kmet, ki je bil 180 let star. Sin njegov naj mlajši je bil 130 let star, in vnuk je pri smerti stariga očeta 90 let štel. Ta starček je šest kolen dočakal.

Iz Galicije je dopisnik vredništvu Solnograški-ga cerkveniga časnika naznanil strašno prigodbo, de je namreč 4. sušca neka ciganka v Mužini svojo 5 let staro hčerko zaklala in s svojim 7 let starim sinom vred ubogo dete snedla. Kosti je sterla in sežgala. Hudodelnica je zdaj v ječi in ne razodeva nobeniga obžalovanja in nobeniga čutila do umorjeniga otroka. Dopisnik pristavi, de jo je k temu strašnemu hudodelstvu lakota nagnala, ker ona in njen sin pet dni nista mogla nobene hrane dobiti.

„Przyjacieli Domowy“ pripoveduje, de so v Carigradu napravili ples za uboge kristjane, pri katerim so 200.000 piastrov (šestic) dobička imeli; polovico tega zneska so Turki dali. Sultan sam je dal 20.000 piastrov.

Slavni A. Kolping je začel izdavati: „Rheinische Volksblätter für Haus, Familie und Handwerk“. Pervi list je že na svitlim in ima izverstne spise v obsegu.

*) Se bo z veseljem spoznalo.

V Soloturnu se je nedavno hči slovitiga zgodovinarja T. v. Mohra v katoliško cerkev vrnila.

„Slovenske Noviny“ pišejo, da bodo sveti oče papež Pij IX. kraljevi princesinji Elizabeti drago svetinjno, lepo ozaljšano, v svatovski dar poslali.

Meseca svečana so sv. oče v Rimu v samostan gospá sv. Jezusoviga serca prišli in učenke iz katekizma spraševali ter z odgovori prav zadovoljni bili. Posebno skerbljivo so tudi razred, v katerim se učenke brez plačila učó, ogledali in pri odhodu okoli sto frankov za nar pridniši in ubožniši učenke učenici podarili. Molili so še angelovo češenje pred čudodelno podobo Marije prečiste Device in potem oveseljeno in hvaležno hišo zapustili. — Obiskovaje duhovno akademijo so v oziru sedanje vojske, kakor pravijo, tole izrekli: Ko so slišali, da je nekemu učencu „Pace“ (Mir) imé, so smehljaje so djali: „Dan današnji Vas nič več nočejo, pa bodite potolaženi, se bodo še k Vam vrnili“. Pristavili so potem še: „Upam, da bo proteča vojska cerkvi v prid; opominjam Vas v ta namen moliti“.

Kath. Bl. a. Tir.

Letopisi v razširjanje svete vere obsegajo pismo škofa Diazeta, apostolskiga namestnika v srednjim Tong-Kingu, iz Bin-Choua 30. sušca 1853, v katerim so bere, da v Tong-Kingu nesreča nesrečo nasledva, odkar je bil Bonard maršant. Sperviga je kuga po velikim mestu in po okrajinah razsajala in veliko veliko ljudi pomorila. Ajdovski ljudstvo je obupovalo, strašno šibo keršanskemu mučeniku pripisovalo ter kralja in njegove svetovavce preklinjevalo. Za kugo je prišla huda suša, ki je vse osmodila; po tem je zopet tako deževalo, da je bila dežela morju enaka, pod katerim so bile žetve in sela. Poslednjič je v več imenitnih krajih ob enim začelo goreti. Samo v mestu Nam-Duhu je ogenj 500 hiš pokončal. Nar več strahu je huda ura v kraljevem poslopju napravila, kjer je strela več oseb ubila. Kralj se je tolikanj prestrašil, da je molitve in daritve (ajdoveke) zaukazal. Neki plemenitaž je kralja opomnil, da take nesreče zmerej preganjanje kristjanov nasledvajo, in je nasvetoval tri leta kristjanov ne preganjati, in, ako šibe s preganjanjem nehajo, versko svobodo za vselej oklicati; ako pa nesreče ne jenjajo, keršanstvo za vse čase prepovedati. Ali se bo to nasvetovanje spolnilo, se ne vé; zdaj kristjane v miru pustijo. To bi pa utegnulo tudi od tod priti, ker se je sodnik, ki je Bonardu obsodbo v smert oznanil, gredé od mize in dve stopinji od sodnje hiše, kjer je pred osmimi meseci nedolžniga Bonarda v smert poslal, nanagloma mertev zgrudil.

Cerkveno sloystvo.

Bolj so bukve potrebam ljudstva primerjene, rajši jih vsaki kupi, da jih pri sebi nosi. Taka sedajnim potrebam naših Slovincov kaj primerna knjiga, ki bi jo imel vsakdo kupiti, je zlata vredna „Romarska palica“, ki nam jo je v slovenski obleki podal, slavno znani gospod Oroslav Caf, in ki je v Gradcu 1853 na svitlo prišla. Tu imaš v prvem delu misionske govore, ki jih vsak pobožni bravec zamore porabiti za svoje osebuje premišlovanja, ali za svoje duhovno branje. Pridjane so potrebniši molitve jutranje, večerne, mašne, spovedne in obhajilne. Drugi del romarske palice pa lahko sam za se obstoja kot prav koristne molitne bukve, kjer najdeš juterno, dansko, večerno, mašno, spovedno, in obhajilno pobožnost, in mnogo družih molitev za zdrave in bolne, za žive, umirajoče in mertve, in lepo število svetih pesem. In tu nimaš

samo molitev, ampak tudi povsod primernih nauk, kar je prav. Slovensina je kaj lepa v tej knjigi, in olikan sklad govorjenja, vendar pa tako prost, da ga more vsaki človek, ki slovensko zna, dobro umeti. Imamo res mnogo pobožnih bukev, med katerimi jih je mnogo več in manji cene; ali tu morem reči, da se ta knjiga med prve šteti sme.

S.

Nar lepši dan ali vredno praznovanje perviga svetiga obhajila, kterimu so pridjane molitve pri sveti maši in družih posebnih priložnostih. Z dovoljenjem visokočastitljivega Ljubljanskega škofijstva. Spisal Matevž Frelj, bogoslovec v Ljubljanski duhovščici.

Obseg teh bukvic je: Nekteri zadržanski nauki za predgovor. I. Del. Praznovanje dneva sv. obhajila. 1. Zjutrej. 2. Popoldan. 3. Zvečer. II. Del. Molitve pri vsakterih družih priložnostih. Jutrenja molitev. Sveta maša. Spovedne molitve. Krajši obhajilne molitve. Mnogotere molitve: za starše, k Marii, sv. Jožefu, angelu varhu, sv. Alojzju, sv. križev pot, litanije vsih svetnikov, lavretanske litanije i. t. d. Pesmi: Sreča sv. obhajila, pesem pred sv. obhajilam, obhajilna pesem, pesem o sv. obhajilu, Jezus moje poželenje, sladko ime Jezusa, hrepenenje po Jezusu, pred sv. Rešnjim Telesom, Jezusu, nedolžnost, Maria mati milosti, zahvalna pesem. Poglavitni namen teh bukvic je 1. *tredno praznovanje perviga sv. obhajila* in pa 2. *da se ohranijo v redni spomin tega presrečnega dneva*. Starši, učeniki in drugi prijetli ljube mladosti bodo tistim, kateri se za prvo s. obhajilo pripravljajo, s temi bukvicami gotovo veliko veselje napravili. Dobé se v založbi J. Giontini-ta v Ljubljani in po družih slovenskih mestih terdo vezane po 12 krajc.

Perve in nar potrebniši resnice sv. keršanske, katoliške vere za nar manjši učence. Iz nemškega. Natučna prestava mnogočislana Ratisbonskiga natisa. Natisil Milic. Založil Giontini. — Ratisbonski katekizem, kteriga je za nar manjši učence gosp. M. Frelj prav dobro poslovenil, po nemškem močno slovi. Utegnilo bi te bukvice v prid biti duhovnam, ki otroke za sv. birmo pripravljajo ali sicer otročji nauk imajo. Popir je lep, natis čeden, cena le 3 krajc.

Premembe duhovšine.

V Lavantinski škofii. Gosp. Fr. Globočnik, fajmošter v Slovenjim Gradcu, pride za fajmoštra v Tabor, gosp. Stefan Uranker za oskerbnika v duhovnih rečeh v Slov. Gradcu, gosp. Jan. Pevec za fajmoštra v Prihovo, gosp. Jak. Vožnak za fajmoštra v Šmartin, gosp. Juri Kugler za fajmoštra v Sreče, g. Matija Groesing za duhovniga pastirja v Prebl. Prestavljeni so gospodje kaplani: Mart. Šlander v Razborje, Kar. Turin v Artič, Jern. Zozej in Jan. Krčner v Gornji Grad, Jan. Zozej v Solčah, Jož. Matoh v Setale, Mart. Grobelnik v Zibiko, Fr. Zimmermann v Vojnik, Ant. Srednik v Braslovce, Kar. Gajšek v Griže, Jan. Trobej v Škale, Greg. Prekorsček v Loče, Jož. Bunček v Črešnovce, Mih. Jeras k sv. Rupertu, Jož. Pečnik v Mozirje, Jan. Kveder v Brežice, Anton Škerjanec v Libolče.

V Sekovski škofii. Prestavljeni so gospodje kaplani: J. Hoefler v Strassgang, J. Zwicker v Anger, J. Potzen v Pirkfeld, J. Hofer v Eggersdorf, F. Stelzer v Poellau, F. Werlitsch v Šmarje, M. Pernhofer v Judenburg, V. Hoepfl k sv. Lorencu v Muriški dolini.

V Goriški viši škofii. Za družiga kaplana v Gradiškanskih ječah je imenovan namesti g. Franceta Alberta, kteriga je bolehnost primorala v pokoj se podati, g. Ivan Oballo, mlad duhoven Teržaške škofije. — Mih. Srebernič, dosadajni administrator v Moši, je dobil ravno to farno.